

Antonio Gamoneda

ZEMLJA I USNE

(1947-1953)

Ima puteva gorčine
od mojih usta do tvojih obraza.
Razgolićenost tvojih grudi
na moje ruke pepeo stavlja.

Moguće da između tvog pogleda
i mog glasa mrtvaci čak zatrepere.
(1948)

Samoća se obnažuje u tvojim očima,
devojko beskrajna, prostrana u ogorčenosti
zajedničkoj: možda te neki mrtvac u bekstvu
u svom gnezdu čuva, i
možda ti i krv prepliče, sok u krvi noć pada.
(1949)

Tebi, devojko, tebi što, već i po sili,
vrelu nam mladost smeha priređuješ,
tebi govorim: tačna si, da ne poveruješ,
i to u ponekoj samoći, u ponekoj žili.

Uz život, i smrt raste. Oko srca mili
slabašan dašak, a ti i dalje napreduješ,
čak i brže, dok snovima još putuješ;
vragolani se oko tebe radosno svili.

Ustupi mi, drugo, na čas mi zajmi
oči, grudi. Mrak meni na smenu,
tebi i iz usta živost na sve strane.

Ovaj čas je žešći. Ruku daj mi;
doturi mi tu smrt, nasmejanu;
prinesi gole usne na moje rane.
(1953)

NEPOKRETNIA POBUNA

(1953-1959)

Pred mojim licem
kamenje, ranjeno, tela
stvrđnuta u bolu.

Živi kamenu, stopi se
u mojim očima, daj mi
svoju čvrstinu, stavi
nešto večnosti i kod mene.

POŠTEĐENI

(1959-1960)

Tvoje su ruke bile.

Jednog dana svet je zanemao;
Gore, drveće je bilo duboko i veličanstveno,
a mi smo pod kožom osećali
damare tla.

Ruke su ti bile nežne u mojim,
istovremeno osetih i zadubljenost i svetlost,
kao i da bivaš u mom srcu.

Sve je istina bila pod krošnjama,
sve sušta istina. Sve mi je bilo jasno,
kao što je inače jasno
voće u ustima; svetlost, očima.

KASTILJANSKI BLUZ

(1961-1966)

Gospodarev bluz

Biće devetnaest godina
kako radim za jednog gospodara.
Ima devetnaest godina kako mi daje da jedem
a još mu lice nisam video.

Za devetnaest godina nisam video gospodara
ali svakog dana gledam sebe samog
i postepeno saznajem
kako izgleda lice mog gospodara.

Biće devetnaest godina
kako izlazim iz kuće a napolju je hladno
potom ulazim kod njega i prinosi mi
žuto svetlo iznad glave
i čitavog dana pišem šesnaest
i hiljadu i dve i više ne mogu
i ponovo izlazim na vazduh a već je noć
i vraćam se kući a ne mogu da zaspim.

Kad budem video gospodara pitaću ga
šta je to hiljadu i šesnaest
i zašto mi prinosi svetlo iznad glave.

Kad jednog dana budeo bio pred gospodarom,
videću njegovo lice, gledaću u njega
sve dok ga ne izbrišem iz njega i iz sebe.

Bluz kuće

U mojoj kući zidovi su prazni
a meni je mučno da gledam u hladan kreč.
Moja kuća ima vrata i prozore:
ne podnosim toliko rupa.

Ovde živi moja mati sa svojim naočarima.
Ovde je moja žena sa svojom kosom.
Ovde žive moje kćeri sa svojim očima.
Zašto mi je mučno da gledam u zidove?

Svet je veliki. U jednoj kući
neće nikad stati. Svet je veliki.
U jednoj kući – svet je veliki –
nije dobro da bude toliko muke.

Bluz zapitanosti

Već dugo sam potišten
jer moje reči ne ulaze u tvoje srce.
Danima sam potišten
jer tvoja ćutnja ulazi u moj srce.

Ponekad sam tužan pored tebe
jer me ti voliš jedino ljubavlju.
Danima sam tužan pored tebe
jer me ti ne voliš prijateljstvom.

Svi ljudi mnogo vole slobodu.
Znaš li ti šta znači živeti
pred zatvorenim vratima?
Ja volim slobodu i volim tebe.
Znaš li ti šta znači živeti
pred zatvorenim licem?

OPIS LAŽI

(1975-1976)

Rđa se spusti na moj jezik
kao ukus nekog nestanka.

Zaborav uđe u moj jezik
i samo mi zaborav preostade,

i samo nemoć prihvatih kao vrednost.

Poput skamenjenog broda u zemlji
sa koje se more povuklo,

začuh predaju svojih kostiju
dok se spuštahu na predah;

začuh bekstvo insekata i uzmicanje senke
dok je ulazila u ono što je od mene ostalo;

čuh, sve dok istina nije prestala da postoji
u prostoru i u mom duhu,

i ne uspeh da odolim savršenstvu tišine.

KAMENE PLOČE

(1977-1986)

Brojevi stižu

Na oba tvoja jezika bio sam danas tužan;
na onom koji govori o samilosti
i na onom u kojem ona nezakonito biva spaljena.

Na dve žice sam svoju nadu prostro.

Vidim dve smrti u svom životu.

JOŠ

Bilo je jedno doba u kojem su mi jedine strasti
bile siromaštvo i kiša.

Sada osećam čistotu međa i moja strast
ne bi postojala, kad bih joj ime izgovorio.

Nemam ni straha ni nade. Iz hotela izvan sudbine
vidim crni žal i, u daljini, velike kapke grada
čiji me bol ne dotiče.

Dolazim iz metilnog stanja i ljubavi; hladno
mi je bilo pod cevima smrti.

Sada posmatram more. Nemam ni straha ni nade.

GORE GUBICI

Gore gubici. Već su goreli
u glavi moje majke. Pre toga
gorela je istina a takođe
gorela mi je misao. Sada
moja strast je ravnodušnost.

Čujem

nevidljive zube na drvetu.

*(Sa španskog prevela **Silvija Monros-Stojaković**)*